

et altijd op terecht — kerkdienst op kerk kunnend doen treets voor r gelden de „gewone”, uist niet in kerkdienst cht van zie- nu getui- k gebeurt, men make zij behooren ook op het vooropge- niets prin- als hij ook ij verschilt v. van een geval denkt passen aan het mooie, ch de ver- men zou men t van Gods uitstek is?

len” in den n? gegeven. De n in de ver- dering „uit- jk en prin- g: wat heb- kelijke luis- ekken? En verbitteren? vij gekomen wenen kerk- de voorstel- elie” maakt. dan een be- lgheden, dat beurt was. aan de uit- ere kerkge- vergader, nevendienst met het oog en den ge- toelichting en die mee- kerkelijk con- andere zijde t op huive- er de chris- mogen zich t eens extra bewijst juist, n losmaken: ndag 1, 23) k. Dat men losmaken de g van dien i ambtelijken de tekst het zwijgen mag aars moeten : God heeft n: de predi- uw aan zijn n K.O. art. an geldt bo- de radio, in e r k t o t t, alsof over wel mag ge- t, maar niet en, alsof we loten deuren, alen eens tot iet men den e” van men- r den radio- en, waar ook t een leugen, pen staan en t of valt.

gend noodig, he kerk ar strijd : bij alles het igen strijd is eestdoodend”. reekt bewijst al een zieke rkennen, dat , en dat ook n lidmaat te is dus nooit l van de kerk

aller eeuwen. Alle kerkstrijd is een worsteling om behoud der belijdenis van den eenigen troost in leven en sterven. De worsteling der kerk is dus een rechtstreeksche dienst, onder meer aan haar zieke leden. Juist zij bijvoorbeeld moeten het erkennen, dat elke onderstellingsgedachte van synodalen oorsprong een aanslag beteekent op het werkelijke evangelie en hun werkelijke troost in leven en sterven. En het feit dat de kerk geestelijk strijden mag en dat het Koninkrijk ook daarin komende is, zal hem in zijn nood moeten sterken. Hij weet: ik sta niet alleen en God voleindt Zijn zaak. De zieke-in-den-Heere zal de engelen dan ook blij maken door met de kerk te blijven leven naar de maat zijner krachten. Hij zal zijn ziekbed maken tot een gebedsplaats voor de gansche strjdende kerk. En als hij de aandacht der kerk voor zich begeert, dan zal hij ook daarin erkennen de orde van de sleutelen des hemelrijks. Wij misleiden de zieken vaak en maken het hun moeilijk door ze te vertellen, dat God voor hen een aparte weg heeft. Dat beteekent dan: de gezonden komen onder het Woord; tot U, zieke, komt God op een aparte rechtstreeksche wijze binnen uw vier muren. Hij is aan tijd noch plaats gebonden, nietwaar? De mystiek, 's Zondags afgezworen, wordt zoo aan het ziekbed weer opgediend. De bijbel echter zegt daar niets van. Hij zegt wel: als iemand ziek is, dan roep hij tot zich de ouderlingen der gemeente en wat daar volgt in Jacobus 5:14-15. Bij alle verschil tusschen den apostolischen tijd en den onzen wil dit woord voor vandaag toch zeker op zijn minst ook beteekenen: een zieke moet beginnen met te erkennen dat de troost DAAR in de KERK in den weg van het AMBT wettig geschonken wordt. Hij moet ook als zieke met zijn gezicht blijven leven naar de gemeente Gods. En in die gehoorzaamheid komt de zegen Gods over Zijn VOLK ook naar dien zieke toe. Maar hij moet beginnen met gehoorzaamheid, met erkenning en toepassing van Zondag 31 in de concrete verhoudingen van zijn ziekenbestaan. Dan bewijst hij het te hebben begrepen wat het is te bidden „in geest en waarheid” (Joh. 4:23). Dan mag het gelden: waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam (dat kan ook aan het ziekbed) daar ben Ik in het midden van hen (Matth. 18:20; let op het verband: bediening der sleutelmacht). Wie begint met Christus' kerkvergadering op den achtergrond te schuiven, kan niet meer eerlijk zeggen dat in die kamer in 's HEEREN Naam wordt „vergaderd”. Hij is scheurmaker geworden — op of aan het ziekbed.

4. En de onkerkelijken dan?

Ik antwoord: ook zij hebben, als zij weigeren naar de kerk te gaan en wél de radio „aanzetten” (een vreeselijk woord, als het over den kerkdienst gaat), het noodig de kerk te hooren gelijk zij is, gelijk zij spreken moet, gelijk zij het Woord alleen maar te ontvangen en door te geven heeft. Hij mag zich in die paar oogenblikken van de kerk om Gods wil geen humanistisch-fraaiere voorstelling maken, dan de concrete werkelijkheid presenteert. Hij krijgt te doen met een kerk, waarin zijn vleesch zich niet anders doen kan dan „ergeren”. Heeft hij het naar zijn zin, die onwettige thuisblijver, dan is de preek hem geweest een religieuze streeling van het eigenwillig vleesch. In hoeverre dat aan hem, of aan de preek ligt, is niet zonder meer te zeggen, dat kan verschillend zijn. Maar in geen geval mag de preek voor zijn eigenwillige gevoeligheden uit den weg gaan. Zoo min als de bijbel daarvoor ergens uit den weg gaat. Dezelfde man, als hij eindelijk eens eerlijk den bijbel gaat lezen (en niet een perleopencollectie), zal dezelfde ergernis voor zijn vleesch op elke bladzijde ontmoeten. Hij krijgt te doen met den Heiland, die zelfs de grootsten in het Koninkrijk Gods (Johannes de Dooper!) naar hun vleesch bitter is tegengevallen, zoodat Hij zeggen moest: zalig hij die aan Mij niet zal geërgerd worden. En hij zal vooral ook gewaar moeten worden, dat de kerk geen ding is dat je kunt „aanzetten”, en met denzelfden knop „uitdraaien”, zooals den oven waarin moeder lekkere koekjes bakt. Hij zal moeten weten, dat hij, als hij zoo eens den knop om draait, vuur in zijn kamer haalt, dat hem in zijn ongehoorzaamheid verteert. Niet omdat het hem apart aanspreekt: „mijnheer, u moest in de kerk zitten”, maar juist omdat die preek hem op die plaats heelemaal niet aanspreekt en hem naakt en kaal laat zitten in de koude kamer. Wie anders handelt is als de zachte medicijnmeester die in zijn valsche toegeeflijkheid de patiënten dood laat gaan. De goede arts laat niet spotten met zijn methode en medicijnen. Als iemand zegt: ik wil wel U, beste dokter, maar niet uw recepten, dan is het antwoord: wanneer U mijn recepten niet aanvaardt, krijgt u mij ook niet meer. De arts, die anders doet, geeft zelf zijn patiënt prijs, hij is onbarmhartig. Zoo is onbarmhartig de prediker, die den kerkdienst gebruikt om door de microfoon ongehoorzame afwezigen toe te spreken. Dezulken immers moeten ontdekken: als ik niet kom, waar ik zijn kan, is er geen woord voor mij; als ik het recept niet aan-

vaard, dan komt bij mij de medicijnmeester niet; als ik niet ga naar de plaats van het Woord, dan komt bij mij Christus niet. En wie dan toch opzettelijk zulk een van den kansel door den aether „opzoekt” om bij hem te „evangeliseeren”, helpt dien man zich te verharderen in zijn onkerkelijkheid. En tegelijk doet hij zijn gemeente in de kerk tekort. Ook de microfoonspreker moet trouw blijven aan des Heilands woord: wie heeft, dien zal gegeven worden (dat geldt mede voor gehoorzame zieken), maar wie niet heeft, van dien zal genomen worden ook wat hij heeft (dat geldt ook voor zich verhardende „onkerkelijken”).

▼

5. Is Zondag 31 H.C. wel een geschikte radio-stof? Die vraag kwam hierboven reeds ter sprake. Ik voeg er nog iets aan toe. Want juist Zondag 31 werpt op al deze vragen een scherp licht. De prediking daarvan is op het schoonst saam te vatten in het bekende en toch zoo vergeten woord van Calvijn, waarmee hij begint „te handelen over de zichtbare kerk”, n.l.:

„zoo laat ons reeds alleen uit den naam „moeder” leeren, hoe nuttig, ja noodzakelijk de kennis omtrent haar voor ons is; dewijl er geen andere ingang is tot het leven, indien zij ons niet in haar schoot ontvangt, baart, ons voedt aan haar borsten, en eindelijk onder haar hoede en leiding neemt, tot dat wij, na het sterfelyke vleesch afgelegd te hebben, gelijk zullen zijn aan de engelen. Want onze zwakheid duldt niet, dat wij uit de school ontslagen worden, voordat wij gedurende den ganschen loop des levens leerlingen geweest zullen zijn. Daar komt bij, dat buiten haar schoot geen vergeving der zonden verwacht mag worden, en geen zaligheid, gelijk Jesaja (37:32) en Joël (3:5) getuigen”.

Laat die boodschap maar rustig doorklinken, ook door den aether. Wie haar te prediken heeft, ware Christus wel zeer ontrouw, indien hij voor de microfoon haar verzwiegt. En verzwijgen doet hij, die de concrete vragen vandaag aan dit woord verbonden, niet aan de orde stelt, omdat ze kerkelijke gevoelheden wakker roepen. Zulk een prediker lijkt wel een gevoelvol man, die komt met een ontroerende boodschap, maar hij is een wreedaard. Hij komt met brood voor een keer, maar wijst niet de plaats en den weg aan, waarin dat brood wettig en regelmatig geschonken wordt. Hij spreekt wel van de weldaden van het kindschap, maar wijst de moeder niet aan, zonder welke de kinderen geen oogenblik kunnen. Hij is als de strulsvogel, van wien D. E. C. naar het Spreukenboek schreef: hij legt eieren in het zand, maar kijkt er dan niet weer naar om.

Laten dus óók die radioluisternaars, wettige en onwettige, van velerlei pluimage, het maar weten, wat de kerk is en waar zij is. Laten zij het maar weten, dat revolutie pleegt elk, die de zaligheid en den troost zich annexiert buiten de wettige bediening van de sleutelen des hemelrijks om. Laten zij maar geconfronteerd worden met Christus' gezag, dat gebiedt: dáár zult gij zijn om uws levens wil, want daar wil Ik uw leven voeden, beschermen, leiden tot een volmaaktheid als der engelen.

Daarmee zal dan de eenheid der kerk ook alleen werkelijk gebaat zijn. De lucht is vol vandaag van een misdadig eenheidsstreven en een misleidende oecumeniciteit. Want men roept wel om eenheid, maar begint niet bij het criterium der eenheid: het evangelie, de wettige bediening van de sleutelen des hemelrijks, Zondag 31 en dat woord van Calvijn. En het ongeluk is, dat er geen haan naar kraait wanneer die valsche eenheidsroep van de christelijke tribunes weerklinkt. Ik denk aan een blad als „Trouw”, dat metatevredenheid allerlei christelijke actie van elkaar tegensprekende origine aanprijst en een eenheidsuggestie aan zijn lezers opdringt die ontrouw is aan Zondag 31. Temidden van zooveel caricatuur die dagelijks onze huizen binnendringt is het broodnoodig — om der wille van de werkelijke „eenheid” niet het minst — dat het christenvolk aan zijn oude confessie weer wordt herinnerd. De una sancta staat of valt met Zondag 31 van den Heidelbergischen Catechismus. Daar wordt bevestigd over de vraag of gij vergadert dan wel verstrooit. Wie daarover heen loopt, krijgt wel veel applaus om zijn lieve woorden, maar hij vermoordt ons aller „moeder” en met haar zichzelf. Hij drijft de schapen uit elkaar door wel te spreken van den Herder, maar te zwijgen van Zijn aanwysbare schaapskool. Zoo wil hij wijzer zijn dan de Herder zelf.

▼

Tenslotte, laten wij ons eerlijk realiseeren, dat een kerkdienst voor de radio en in het algemeen het evangelie voor de radio een wonderlijk en gevaarlijk ding is. Niemand concludeere, dat ik eenigermate zou pleiten tegen deze uitzendingen, integendeel! Maar wel is het noodig, dat we ons het eigenaardige ervan goed voor oogen stellen. Dat eigenaardige zie ik vooral in de soevereiniteit van den luisteraar ten aanzien van hetgeen tot hem komt. Ik sprak reeds van het „aan-” en „af-”zetten. Dat kan dan toch maar! Naar eigen believen, zonder ook maar de minste verantwoording voor eenig menschenoog, kan iemand enkele evangelieklinken door zijn kamer laten rollen. Hij kan ze weer afbreken, er bij slapen,

goed op de hoogte!

II.

In Amerika is men over het algemeen slecht over Nederland ingelicht. Men stelt zich daar „merry old Holland” voor als een landje, waar de wieden van den molen lustig gaan en waar we allen nog de hoge zijden pet en een kanten muts, een wijde broek en een vracht rokken dragen en waar we op wit geschuurde klompen 's Zondags ter kerke gaan: „zoo gaat de boer naar de kerk”.

Dat is in Amerika de doorsnee voorstelling van Holland.

Onder de Chr. Geref. broederen is het ten aanzien van de klompenlegende gelukkig beter.

En kerkelijk zijn ze bestial beter op de hoogte. Sedert de „brieven van aanbeveling”, die Schilder intusschen al even weinig als de apostel Paulus begeerde, hem bij zijn eerste reis zoo vriendelijk onder de broederen in Amerika introduceerden, is er een druk contact. En zoo weet men precies, hoe Schilder al jaren lang bezig was de eenheid der kerk te dissen.....

Men mocht aannemen, dat men daar precies op de hoogte was.

Aalders, Berkouwer, Hoek reisden ter „oecumenische synode”.

Meyster en Wurth reisden zoo ongeveer gelijk met het Amsterdamsche pierement naar het eeuwfeest van de stad van Van Raalte: naar Michigan.

Prins legde contacten door een brievenzending.

En „De Spiegel” gaf een reportage van een echten ouderwetischen hollandschen klompdans op Amerikaansch asfalt.

Geen wonder, dat dr Henry Beets precies geïnformeerd is.

Hetgeen blijkt uit de „Missionary Monthly” van September 1947.

Hij schrijft daarin een artikel over het verdwijnen van „De Standaard” onder den titel: „De Standaard neergehaald”, waarin hij o.a. zegt: „Na de lange, bange jaren der Duitse bezetting, heeft onze Cnossen, trots smaad en druk en verdenking, voet bij stuk gehouden en 't blad als weekblad doen verschijnen.

Helaas, in het nummer van 26 Juli 1947 neemt Cnossen „Gedwongen Afscheid”. En na overname van Cnossen's zwanenzang schrijft dr Beets: „Wel jammer, grootelijks jammer”.

Wij vinden het óók jammer.

„Grootelijks jammer”.

Dat Amerika zóó slecht geïnformeerd is.

Dat Amerika niet weet, dat de Standaard niet is neergehaald, toen de politieke Eindredacteur, prof. dr J. Waterink, anno 1947 dit redactionele vaantje streek, maar toen op den redactioneelen zetel van Kuyper Max Blokzijl plaats nam.

We nemen aan, dat de synodale Heeren, die nog al eens brieven naar de United States schrijven met ons van oordeel zijn, dat er aan de voorlichting van Amerika nog wel iets ontbreekt.

Dat blijkt ook uit een artikel in hetzelfde blad, waarin dr Henry Beets een boekje van Th. Delleman bespreekt en waarin hij het heeft over „de Gereformeerde Kerken, pas door Dr Schilder geleid en Art. 31 der Kerkenorde in het schild voeren”.

Want er zijn geen Gereformeerde Kerken in Nederland, die door dr Schilder geleid worden.

We nemen dr Beets niet kwalijk, dat hij aldus schrijft. Want alzo hebben de broeders hem ongetwijfeld geboodschapt. Maar wel hopen we, dat dr Beets, nu de gelegenheid er was, zich op de hoogte stelde.

Dankbaar nemen we nota van de erkenning, dat onze „niets-in-het-schild-voerende” Kerken Artikel 31 der Kerkenorde in het schild voeren.

Dat wéét dr Henry Beets tenminste.

Artikel 31 der Kerkenorde: onverminkt en onvermengd, onverdraaid en onveranderd!

Intusschen ben ik toch dankbaar, dat er in Amerika toch zijn, die voor betere informatie open staan. „die wel begeeren te hooren, wat Schilder gevoelt”.

D. E. C.

spotten, drinken en wat niet al, zonder dat de gemeenschap of de verkondiger er ook maar op vermag te reageeren. Een radiospreker weet dus, dat hij bezig kan zijn paarlén voor de zwijgende werpen (Matth. 7:6), zonder dat hij (en dat is het ernstigste!) weet waar en welke die zwijnen zijn. Men vereenzelvigt dit niet met hetgeen gebeuren kan in een kerkdienst of bij de evangelisatie. In die gevallen blijft steeds geaccentueerd de soevereiniteit van hem die verkondigt of de actie voert in naam van zijn Zender. De kerkdienst is publiek, en wie er komt onderwerpt zich, al of niet van harte, aan de orde der kerk. Hij wordt er gezien en als hij weer wegblijft, is dat wegblijven een daad notabel in de gemeenschap. En als iemand een evangelisatiebladje in de kachel werpt, is het een daad alweer, die hij